

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:
Kulmonostor-utca 181. szám.

Megjelen a lap hetenkint 3-szor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt. Ár: évi 3 ft. 6. Hirdetési ár: 5 hasábnak sorát 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr., 3-ör 5 kr. o. é. minden hirdetés után 30 kr. bérletdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.

A nyilvántartási cikkek sora után 20 kr. előleg behajtása mellett a szerkesztőséghez csatolandók.

KIADÓ-HIVATAL:

Központ, STEIN J. Könyvkereskedése.

Pest, mártius 4.

Ha igazat akarok szólni, meg kell vallanom, hogy ama k. k. leirat, mely válaszul érkezett a két ház trónbeszédre adott felirataira, általán lenyomólag hatott a kedélyekre. Ama hatást, úgy hiszem, nem nehéz indokolni; de roppant tévedés lenne ügyeink jó véget érhetésén e miatt kétségbeesni.

Kiemeli a mindkét házban tegnap felolvasott leirat, hogy a kiindulási pont fejedelm és ország között, valamint a végcél ugyanazon egy; amaz a pragmatica sanctio, emez a kibékülés, a birodalmi differentia kiigyeenlítése. Ennek folytán újra is felszólítatik az országgyűlés a közös ügyek miként elintézésére kérdéseit tanácskozás alá venni.

Az országgyűlés azon az uton már el is indult. Deák tette az indítványt egy nagyobb országos bizottmány kiküldésére, mely a közös ügyek megoldását tanulmányozza és azt illető javaslatokat terjeszt a ház elébe. El is jött már ideje annak nagyon, hogy szót, hogy elvont jogi taglalatok helyett a gyakorlati mezőn kísértessek meg a dolog megoldása. Az elméleti kiegyezés hamarjában majdnem lehetetlen. Kormány és országgyűlés a jogfolytonosságot mondja jelszavának. Az országgyűlés ebből folyólag a 48-iki törvények életbeléptetését kéri; a kormány meg azokat elvileg elismerve, kívánja azok revisióját az életbeléptetés előtt; mert, szerinte, a 48-iki törvények némelyikének tetteges életbeléptetése lehetlenség, mások pedig a Sz. István birodalma viszonyait a monarchiahoz vezeték hamis térre. Úgy látszik, hogy álláspontját elhagyni egyik fél sem meri a nélkül, hogy jogos hatalmát a megsemmisülés veszélyeinek ne tegye ki. Mit ér egy oly törvényhozó test, melynek szentesített megállapodásait egoldalulag meg lehet semmisíteni? Kérdik egyfelől. Hogyan lehetne az összbiradalom ügyei rendezését kizárólag a magyar országgyűlés discretiojára bízni? hangzik másfelől. Eppen nem lehetlen azonban, sőt igen bízható, hogy a minék megoldása elméletileg nem sikerült, sőt jelen viszonyok közt tán lehetlen, az a gyakorlatban sikerülni fog. Mihelyt képes kimutatni a magyar országgyűlés, hogy a mit mint önállóságára nélkülözhetlen kíván, nincs ellentétben se magának az összbiradalomnak egységével, se nagyhatalmi állásával, sőt leghelyesebb ut a financialis zavarokból kibontakozni és a közmelegnyugvást biztosítani: rögtön megsemmisül a széthuzásnak minden valamirevaló támasza. Miért ne lehetne a Lajthán innen és a Lajthán túl, a közös fejedelm közvetítése mellett, külön-külön törvényhozó hatalom? És, miért ne lehetne a végrehajtó hatalom ügyeit illetőleg bizonyos határon felül, bizonyos meghatározandó ügyekre nézve közösség?

A kibékülés valódi barátai remélik, hogy a közös ügyek mikéntjét tanulmányozó, tervező bizottmány munkálataihoz haladéktalanul hozzá fog. És általán óhajta várják az erdélyi követeket mielőbb itt láthatni, hogy törvényszabta helyüket magok is elfoglalják a közreműködésben.

Tisza Kálmán beszéde,

a képviselőház febr. 19-ki ülésében.

(folytatása és vége.)

Hiszem, azt fogja válaszolni a t. képviselő ur, mert hiszen az eszmét itt vitatták, hogy hiába, a szoros alkotmányos elveket csak akkor lehet életbeléptetni, mikor a helyzetből kibontakozunk, és hogy azokat, melyek tizenhét év alatt történtek, nem lehet ignorálni, felelni sem lehet. Mi az első illeti, furcsa első lépés az alkotmány felé, midőn az követeltetik, hogy mi ezen első lépést úgy tegyük, hogy a mi eddig alkotmányos tiltakozásunk ellen történt, most beleegyezésünkkel történjék; ezt én megvallom, nem értem. De igaz van a képviselő urnak abban, hogy a mi 17 év alatt történt, azt ignorálni, felelni nem lehet, és hídje el, hogy bármennyire akarunk elfeledni, ha tisztán egyebet nem említek, mint azon szigorú anyagi helyzetet, melyben ezek miatt a legjobban eseten is leszünk, bőségesen fognak fenntartani annak történetére emlékeztetni; higgye el, hogy a sok szenvedések, a föl nem száradt könnyek, a szív sajgó sebei, azt felelni soká nem fogják engedni. Azonban furcsa igazságnak tartanám, ha most az követeltetnek mitőlünk, hogy azért, mivel a 17 év alatt ellenünk mások vétkeztek, most mi bünhődjünk, én akkor hozzájárulni soha sem fogok. Óhajtottam még egyenlőre észrevételt tenni, tiszt. képviselő ur, Széchenyi Béla beszédére, de meg kell itt jegyezni, hogy az én észrevételeimet azokra fogom tenni, melyeket a házban itten elmondani hallottunk, nem pedig azokra, melyek bízhatólag gyorsírói tévesztés következtében a hírlapokban kimaradtak. (Derűtlenség.) Azon kezdte tisztelt képviselő ur beszédét, hogy ő tökéletesen független ember. Én nekem nagy szerelességem lehet, hogy sokszor nem értem az azon oldalról jövő állításokat, és ezzel is ugy vagyok, mert nem tudom, mit érthet ezen függetlenség alatt a t. képviselő, ha azáltal azt nem érti, hogy ő államhivatalban nincsen. Ha ezt értette, akkor hála Isten, e ház többsége vele egyformán független, és ennél tökéletesebb vagy nem tökéletesebb függetlenség nincsen. De nem hiszem, hogy mást érthetett volna, mert éppen ő hivatkozott a választókerület iránti kötelezettségeire, sőt azt is említette, mintegy szemrehányólag irántunk, (a mi azonban a gyorsírói jegyzékekből szintén kimaradt,) miszerint, mondom, többen vagy sokan közülünk megnyertük a választók bizalmát, és mitör megválasztattunk, most nem gondolunk azután a választók érdekeire. Én t. ház, ebben egyfelől nem egész helyes fogalmat, másfelől alaptalan vádat látok; nem helyes a fogalom, mert mind saját törvényeink, mind pedig egyáltalában képviselői elvek szerint, a képviselő nem egyes kerületnek, hanem az országnak, az egész nemzetnek képviselője.

A képviselőnek tehát első és mindenekfeletti kötelessége, képviselni a haza érdekeit, és csak akkor, ha ezen érdekek ellentétbe nem jö, képviselheti azon saját kerületének — melyben megválasztva lett — specialis érdekeit. Én részéről teljesen meg vagyok arról győződve, bár nincs szerelességem a kerületet ismerni, melyet a t. képviselő ur képvisel, hogy azon kerület választói bizonyosan bírnak annyira hazafisággal, hogy nem követelik, hogy az ő specialis érdekeik a haza közérdekeinek éllebe tessenek. Magam részéről egyébaránt kénytelen vagyok bevallani, hogy én tökéletesen független nem vagyok: én függök hazámnak törvényeitől, függök hazám érdekeinek parancsától, függök saját lelkiismeretemtől, mely nekem azt mondja, hogy ezen nemzedék jobb léteért a jövő nemzedék jövődjét elzalogosítani, feláldozni nem szabad. (Éljenzés.)

Hiszem azonban, mert sokkal jobb véleményben vagyok róla, semhogy ne hinném, hogy eme véleményben a t. képviselő ur is velem egyetért. Emelte ő azt, hogy óhajta vala, miszerint feliratunkban említették meg a nagyhatalmi állásnak szükséges volta; említette, hogy óhajtott volna, miszerint bizonyítsunk be, hogy helyzetünk világtörténelmi fontosságát felfogtuk; említette, miszerint óhajtaná és szükségesnek látna, hogy emelkedjünk az európai politika magasabb színvonalára; a mi a nagyhatalmi állást illeti, igen röviden szólva, nem hiszem én azt, hogy a nagyhatalmi állást akár felirat által, akár törvények által megállapítani lehetne, de igenis tudom azt, hogy egy fejedelm, ki oly nagyterjedelmű államot, annyi milliók felett uralkodik, mint a magyar király és austria császár, ha népei benn megelégedettek és boldogok, ha az állam pénzügyei rendezve vannak, akkor ilyen állam a dolog természeténél fogva csak nagyhatalmi állást foglalhat el. (Helyeslés.) Én azt hiszem, hogy valamint ez a dolog természeténél fogva, minden megemlékezés nélkül is megleendő, úgy ha hiányozni fognak a kellékek, t. i. a népeknek benső megelégedése, a pénzügyeknek rendezettsége, melyek egy államot nagyhatalmúvá tesznek, ha mi nagyhatalomnak proclamálnók is, azt elérni mégse fognánk, csak a világ előtt valónk nevétségessé.

A mi helyzetünknek világtörténelmi fontosságát illeti, és azon szép csalóka képet, melyről, hivatalunk nagyságáról nem csak a t. képviselő ur, de többen itt igen szépen szóltak, mi azt illeti mondom, bármi fényes, bármi gyarló legyen is, azon kép engem el nem csábít; én uraim itt is azt hiszem, hogy ha van nemzetünknek hivatása hatni saját határainak kívül is, mint én is meg vagyok győződve, hogy van, ezt nem az által fogjuk elérni, hogy most, midőn magunk hazájában sem vagyunk gazdák, proclamáljuk, hogy mi a világ politikájára akarunk befolyást gyakorolni, hanem el fogjuk érni akkor, ha rendeztük saját viszonyainkat, saját helyzetünket. Szép dolog az, a magas európai politika színvonalán állani, és én meg vagyok győződve, hogy a tisztelt képviselő ur annak színvonalán is áll; de előbb kötelességünk nekünk saját közjogi viszonyaink színvonalán állni, és a helyett, hogy annak színvonalán állnánk, a helyett, hogy annak eleget tennénk, akarunk oly magas rüptet venni, mint Ikarus, a magaslól fogunk lebukni. Azt is mondotta a t. képviselő ur, vigyázzunk, mert ha mi nem segítünk a nép baján, majd segíteni fog más.

Ebben uraim, a nép bajaira nézve egy reménység, politikai befolyásunkra nézve egy veszély rejlenék; én megvallom, hogy sem a reményt nem oszthatom, sem a veszélytől nem félek; mert ha szétnézek, ki lehetne az, ki segítene a nép bajain rajtukon kívül, csakis azokat látom, kik ezen bajokat előidézték, és kik, míg ezen bajokat előidézték, maguk is tehetetlenekké váltak, hogy rajtuk segítsenek. A t. képviselő ur még azt is említette, hogy a jogfolytonosság bilincseiből kell szabadulni.

Jogfolytonosság és jognak eszméje, a bilincs eszméjével össze sehogy sem fér. A jog bilincs nem lehet. Azonban egyiknek joga kötelességet ró a másikra, és a kötelesség fogalma már inkább megfogható lenne a bilincsek fogalmával. Ha tehát a mi jogfolytonosságunkból bilincs jön létre, az létre jön azokra nézve, kiknek a mi jogfolytonosságunk folytán kötelességeik vannak. Ha tehát azt mondja a t. képviselő ur, hogy a jogfolytonosság bilincseiből kell szabadulnunk, az nem tehet egyebet, mintha ő másokat akar a mi jogfolytonosságunk által rájuk rótt kötelességek bilincseiből kiszabadítani. Ez pedig nézetem szerint annyira kevésbé hazafias eljárás lenne, hogy föl sem tehetem, miként ez céljában lett volna. Azt is mondta a t. képviselő ur, hogy a jogfolytonosság eszméjét külföldön nem értik. Nézetem ebben sem oszthatom.

Én azt hiszem — értik azt, mi a jogfolytonosság mindenütt — a hol bárcsak elméletileg tudják, mi az alkotmány, és hogy messze ne keressék a példát, behivonyítják a magyar királynak a magyar koronához nem tartozó más országok népei is, mert hisz ők keményen megtámadják ugyan a mi jogfolytonosságunkat, de azt, hogy tudják, mi a jogfolytonosság, az által is bebizonyítják, hogy saját jogfolytonosságukhoz ragaszkodnak. Talán azt akarhatta a t. képviselő ur mondani, hogy nem értik azt külföldön, miszerint mi, mi okon ragaszkodunk annyira jogfolytonosságunkhoz; és talán azt akarhatta mondani — ebben legalább — fájdalom — lett volna alap — hogy a külhatalmak nem kérdik azt, hogy Magyarország jogfolytonossága mellett, vagy a nélkül, csak azt akarják, hogy itt egy nagyhatalom legyen. De ha ez így van is, azt hiszem, nekünk magyaroknak nem az a kötelességünk, hogy mert másnak mindegy, a mi jogfolytonosságunkkal mi történjék, hogy mi is arról lemondjunk; ellenkezőleg nekünk magyarokul kötelességünk, hogy bebizonyítsunk azt, mit bebizonyítani lehet, hogy ha itt ezen helyt egy nagyhatalomra szükség van, az soha sem fog létrejöni más-ként, mint a magyar jogfolytonosság alapján, mert kielégített Magyarország nélkül nincs hatalmas Austria, s jogfolytonosság nélkül nincs kielégített Magyarország. (Élénk tetszés.)

Engedje meg a t. ház, hogy előttem szóló t. képviselő ur beszédére is szóljak egy pár szót. Azt mondá a t. képviselő ur, én legalább úgy fogtam fel, hogy rosszul értelmeztek az áldozat szót azok, a kik azt mondták, hogy alkotmányunkból áldozni nem akarnak, mert a törvénynek törvény útján megváltoztatása nem áldozat. Ebben tökéletesen igaza van a t. képviselő urnak, csakhogy egy kis körülmenyt elfelejtett, azt t. i. hogy itt a törvénynek nem törvény útján való megváltoztatásáról, hanem egyoldalú megsemmisítéséről van szó. (Igaz, ugy van!) Idézte továbbá a képviselő ur az arany bula ismert szakaszának történetét. Itt azon kétségkívül csak beszéd közben kiejtett hibára figyelmeztetem, hogy az arany bulla nem egy pár évig, hanem ötödik századig állott fenn; figyelmeztet ő maga arra, hogy midőn azt megváltoztatta az országgyűlés, azt nem áldozatból tette, hanem mert megvala győződve, hogy az ország érdekei nem kívánják annak fentartását. Megmondom most saját mondásából okát annak is, hogy miért nem akarjuk most mi megváltoztatni azon törvényeket, melyeket ő megváltoztatni szeretne. Nem akarjuk, mert nem vagyunk meggyőződve a megváltoztatás szükségességéről. (Úgy van, helyes.)

Hivatkozott továbbá a képviselő ur arra, hogy nem áll az, mintha mi a kormány szándokait nem ismerjük. Azt mondá: „hogy az is vak, a ki látni nem akar.” Legyen meggyőződve a t. képviselő ur, hogy 8 hónapja már, — ha jól emlékszem, — mióta a nemzet meresztett szemekkel les minden tényt, miből megláthatná, hogy a kormány őszintén ragaszkodik-e a törvényességhez? (Helyeslés.) De

még minden erőfeszítések dacára nem lát egyebet, mint provisorius vármegyéket.

Azonban nem folytatom tovább ezt, úgy is nagyon hossza nyújtottam előadásomat. (Halljuk, halljuk tovább!) és köszönetemet fejezem ki a t. ház türelméért. Csak arra kérem még, hogy egy általános észrevételt legyen kegyes meghallgatni.

Többen felbolyták itt a t. szónokok közül a 48-iki eseményeket és azok következményeit, a nemelyek közülük mintegy értésünkre akarát adni, hogy amaz események a 48-iki törvények bifolyásai, és hogy azoknak előidézésében nagy részben a nemzet hibás.

Én uraim nem akarom taglalni, nem akarom vizsgálni azon okokat, melyek ezen eseményeket előidézték; feljegyezte azt a történelem. Tudjuk, éreztük mi mindannyian, és tökéletesen igazat mondott ama t. képviselő társunk, ki — ha jól emlékszem — a szombati ülésben nyilatkozta, hogy azon eseményeknek nem a 48-iki törvények és az e törvényekhez híven ragaszkodó nemzet, de ezen törvényeknek meg nem tartása és azok voltak okai, kik e meg nem tartást előidézték.

Nem részletezem ezen eseményeket, de nyilvánítom kell azt, hogy bizony nem jó szolgálatot tesznek a kibontakozás munkájának azok, kik midőn mi kerüljük azok felemlítését, ezen eseményeket minduntalan emlékünke idézik, és pedig oly modorban, hogy a nemzetre akarják ruházni azért a felelősséget. Mit végre is elhallgatni lehetetlen, ki kell mondanom azon meggyőződésemet, hogy sokkal szélszerűbben járnánk el, hogy sokkal hazafiasabb kötelességet teljesíthetnénk, ha magát a felsőges fejedelmet ez irányban felvilágosítani igyekeznénk, mint azáltal, hogy a nemzetet akarják felelőssé tenni azon eseményekért, melyekben a bűn másoké, a nemzeté pedig előbb a hűség, később a szenvedés csupán. (Zajos éljenzés.)

A pesti országgyűlés.

Martius 5-kén.

Ülés kezdete 1/2 11 órakor.

Elnök: Szentiványi Károly.

Az ülés jegyzőkönyvét vezette Dimitrie-vics Milos, a szőlőkat Tóth Vilmos jegyezte fel.

Következett a mart. 3-diki ülés jegyzőkönyvének hitelítése, mire azt jegyző felolvassa. Napirendre ki vannak tűzve:

- 1) Megbízó levelek és folyamodások bemutatása.
- 2) A közös ügyek tárgyában választott bizottmányi tagok iránt beadott szavazatok eredményének kibírdetése.
- 3) Ö Felsége leiratára vonatkozó tárgyalások megkezdésének meghatározása.
- 4) A mélt. főrendek válaszfeliratának bemutatása.
- 5) Bejelentett indítványok tárgyalása.

Elnök bejelent pár folyamodást és kérvényezést, valamint az újabbban érkezett képviselők megbízó leveleit, névszerint: Gajzágó Salamon és Simai Gergelyét Szamosújvárról; credentionálisait az állandó kilenczesség igazoló bizottmányának adat-tak által.

Majd jegyző felolvassa a közös ügyek tárgyában választott bizottmányi tagok iránt beadott szavazatok eredményét; szavaztak 252-ten, megválasztattak pedig: Deák Ferencz 244, Andrási Gyula 242, Gbjezi Kálmán 242, Jókai Mór 240, Tisza Kálmán 239, Bónis Sámuel 238, Szentkirályi Mór 238, Nyári Pál 237, Eötvös József báró 236, Csernovics Péter 236, Podmaniczki Frigyes báró 235, Váradi Gábor 235, Klauzál Gábor 233, Ivánka Imre 233, Joannovics György 233, Simonyi Lajos báró 232, Trefort Ágoston 231, Gozsdu Manó 230, Somssich Pál 229, Horváth Boldizsár 229, Lónyai Menyhért 228, Csáki László gróf 227, Szontagh Pál 227, Csengeri Antal 226, Kanecz Gyula 225, Bezerédi László 224, Madocsiányi Pál 221, Hollán Ernő 220, Lónyai Gábor 220, Somossi Ignác 218, Komáromi György 218, Rajner Pál 218, Sárközi József 216, Ujfalusi Miklós 216, Feszt Imre 215, Tóth Lőrincz 215, Knbicza Pál 214, Gorove István 214, Justh József 213, Kemény Zeigmond báró 213, Szapári Gyula gróf 213, Kandó Kálmán 213, Moesonyi Antal 210, Prónai József 206, Orozi Béla báró 200, Keglevich Béla gróf 200, Milutinovich Svetozár 199, Szell József 193, Bittó István 189, Bartal György 164, Zsedényi Ednár 160, Apponyi György gróf 156 szavazattal.

Elnök kéri a t. házat, miszerint ö Felsége legkegyelmesebb leiratára vonatkozó tárgyalások megkezdésére ülzenek ki hatánapot.

Deák Ferencz: a tárgyalásra vonatkozólag három módot különböztet meg; egyúttal a tárgyalások minél előbbi megkezdését hozza indítványba, nehogy azután ezeknek folyama más egyéb által félbeszakasztassék. Ha az ajánlott három mód közül a bizottmányt fogadják el, cél-szerűnek tartja, hogy az minél kevesebb tagokból álljon.

Elnök kéri a t. házát, a felett nyilatkozni, hogy az ajánlott három mód közül melyiket fogadják el?

A ház többsége a specialis bizottmányt pártolja.

Elnök kimondja a határozatot, s kérdést intéz egyszermind az iránt, hogy ezen bizottmány hány tagból álljon?

A ház többsége felállás általi szavazás útján jelentvén ki akarátát, kilencz tagból álló bizottmány állapított meg.

Elnök nyilatkozik az iránt, hogy szavazataikat holnap hozzák be. Egyúttal tudatja a tisztelt házzal, hogy a mlgs főrendek válaszfeliratukat megküldték, s talán felolvasandó és tudomásul veendő.

Deák Ferencz: Mintán a mlgs főrendek hozzáknak küldték azon válaszfeliratot, melyet ők különválva, maguk jogával élve, ö Felségéhez fölterjesztettek, ez a ház iránti figyelem és udvariasságból történt. Azt hiszem, hogy tudomásul kell venni, de viszonzni is kellene az udvariasságot. Ennélfogva úgy vélem, méltóztatassék elhatározni a t. ház, hogy a jegyző nr legközelebbi ülésben a mlgs főrendekhez vagy azok elnökéhez, mert ők is az elnökhöz küldték, hasonlóképp vigye át a mi válaszfeliratunkat.

Deák ebbeli indítványa közhelyesléssel fogadtatván, határozattá emeltetett.

Eötvös Tamás egy indítványt tesz le a ház asztalára.

Tóth Vilmos jegyző olvassa:

„Hazánk minden rendű polgárai, különösen választóink mindenek felett óhajják a hatóságok törvényes rendezését; azért indítványozom: hogy a t. ház küldjön ki egy bizottmányt, mely a megyék, városok, községek, szóval minden hatóságok rendezéséről tervet dolgozzon ki, a ministerialis rendszerről összeegyeztetve.

Pest, márt. 5. 1866. Eötvös Tamás, munkási képviselő.

Elnök jelenti, hogy az indítvány ki fog nyomtatni, s tárgyalásra leend kitzve.

Tárgy nem létében az ülés 11-re feloszlott.

A képviselőház XXXVII. ülése

Ez ülés ismét egyike vala a legzajosabbaknak. Elnök értesíti a házat, hogy Bethlen Farkas kiküldömegyei, és Wodianer Albert érsekújvári képviselők beadták megbízó leveleiket; a bibarmagittai választók folyamodnak a debreczeni-szigeti vasut érdekében.

Elnök erre felkéri a képviselőket, hogy adják be szavazataikat azon kilenczes bizottmányra, mely a márt. 3-iki kir. leirat tárgyában lesz előleges tanácskozás és vélemény-adással megbízandó.

E bizottmányba megválasztottak: Deák Ferencz 227, gr. Andrási Gyula 198, Tisza Kálmán 194, Gbiczi Kálmán 188, b. Eötvös József 176, Klauzál Gábor 174, Csengeri Antal 154, gr. Apponyi György 113 és Szentkirályi Mór 107 szavazattal.

Olvasottat b. Eötvös József és 30 társának a házszabályok átvizsgálására vonatkozó indítványa, melyet indítványtevő röviden indokolván, egy 12 tagu bizottmány kiküldését ajánlja.

Elfogadtatik, s a tagok megválasztása Deák Ferencz ajánlatára akkorra halasztatik, midőn a sok rendű tárgyra kitildendő bizottságok iránt mintegy program fog készített.

Felolvasottat erre Perczel István indítványa, a közös viszonyok iránti javaslat-tétellel kiküldött bizottmány ülésének és tanácskozásainak nyilvánosságát illetőleg. Perczel indítványát indokolván.

Deák Ferencz erre azt feleli, hogy a háznak kétségkívül joga van azt határozni, hogy a bizottmányi ülések is nyilvánosak legyenek, s akkor itt is a nyilvánosság mindenestre alkalmaztatni fog. Egyéni véleménye azonban az, hogy a bizottmányi javaslatok elkészítésénél a nyilvánosság nincs helyén. A bizottmányok alakításánál az eszmecsere a fő szempont s bizonyára senki se fog oda menni már megállapított, elhatározott véleménynyel. A tapasztalás mutatja, hogy a kölcsönös discussio megváltoztatja a nézeteket. Ha Perczel képv. indítványa elfogadtatik, meg lehetünk győződve, hogy a mit ma valamely bizottmányi tag állított, azt holnap minden pesti s bécsi lap kikitűlti. Holnap már talán éppen az ellenkező vélemény helyességéről győződik meg az illető, s neve alatt akkor ismét a legellenkezőbb nézet fog körözteni. Ez zavarja a discussio menetét. A javaslatban nem az az érdemleges, hogy mily phasisokon mentek át a nézetek, hanem az, hogy miként hangzik a bizottmányi közös megállapodása. S ez a házzal közöltetni fog. A mult országgyűléseken sem voltak a bizottmányi tárgyalások nyilvánosak. A házszabályokban megvan, hogy a ház ülésai nyilvánosak, ha a bizottmányi ülésekre nézve is ez czéloztatott volna, bizonyára meg lenne említve. Deák nem lát

arra okot, hogy az eddigi szokástól eltérjenek, miért is nem pártolja az indítványt. (Helyeslés.)

Kállai Ödön a nyilvánosság mellett szól, Zichi Antal a zártülések mellett.

Büszörményi szerint a Alpár mezején tartott egyezmény óta ily fontos ügyben nem határozott a nemzet. A nyilvánosságot sürgeti, annyival inkább, mert megyei élet nincs, és „a saját nem teljesíti hivatását”, a mit a többség oda módosít, hogy a lapokról mégis csak nem lehet ily kisebbitőleg beszélni, miután azok az utóbbi évtizedek alatt a jogfolytonosság egyedüli menedékei valának.

Zsedényi beszélni kezd.

Nyári a házszabályok 34- és 35-dik §§-nál fogva félbeszakítja, s indítványozza, hogy előbb döntessék el: tárgyalandó-e Perczel indítványa.

Elnök felteszi a kérdést, s a ház nagy többsége ez indítvány tárgyalása ellen szavaz.

Ezután határozatik, hogy a havonként újból választandó kérvényezési bizottmány 15 tagjára holnap adassanak be a szavazatok.

A háznak sorshuzás útján osztályokra alakulását illetőleg, rövid vita után abban lön megállapodás, hogy várássanak be az erdélyi képviselők.

A képviselőház XXXVIII. ülése

(márt. 7-ken.)

Az ülés kezdődik d. e. 10 1/2 órakor.

A napi jegyző Dimitrievics Milos, a szólokát Csengeri Imre jegyezte: A tegnapi jegyzőkönyv felolvasatván, hitelesítettik.

Kolozs megye felső-kertlebe képviselője Zeyk Károly, ugy Kálnoki gróf és Papp Lajos képviselők megbízó levelei mutattatnak be, zajos éljenzéssel üdvözöltetvén.

Markos István képviselő a b. Perényi Zsigmond képviselő purificationjára kiküldött eljárásának eredményéről tesz jelentést. Mindezek az állandó bizottmányhoz utasítottak.

Ere az újra megválasztandó kérvénybizottmány tagjait illetőleg a szavazatok szedettek be; a jegyzők, elnöki kijelentés szerint, a szavazatok összeszámoltatván, a legközelebbi ülésben az eredményt közzéteendik. Tárgy biányában holnap és holnapután ülés nem leend; a legközelebbi ülés napja megelőzőleg fog kihirdettetni.

Bárá Vay Lajos felszólal, hogy az országgyűlési napló 15-dik ülésében az ő neve hibásan fordul elő b. Vay Béla helyett.

Az ülés 1/4 12-kor szétoszlott.

Követválasztási mozgalmak.

— Alsó-Fehérmegyéből tudósítást kaptunk, mely szerint azon pártnak, mely Halmágyi Sándort tüzte volt ki követjelöltjeit, s melyhez a szász szavazók is csatlakoztak volt, hivatali befolyás hiúsította meg célját, mely biztosítottak látszott. A levelet jövő számunkban adjuk.

— Udvarhelyszék, mártus 4. Nemes Udvarhelyszék területén a képviselők megválasztása február 26-án vette kezdetét, és mártus 3-dikán fejeztetett be. Szavazott összesen 1456 egyén, s ebből 1351 szavazat esett idősb gr. Bethlen Jánosra; 1281 szavazat pedig Szolga Miklósról; e szerint tehát a folyamatban levő nevezetes pesti országgyűlésen törvényhatóságunkat e két kitűnő hazánkba fogja képviselni. A többi szavazat néhány székünk fia között oszlott meg, kik közül némelyek megbízólevele érezték diesszomjukat; mások pedig sajnálkozásukat nyilatkoztatták ki, hogy ezen szavazatok által is nem az általános szavazat többséget nyert hazánkfiak tiszteltettek meg.

Országgyűlési gyakornokok lettek: Szabó Lajos, Tibád Antal és Révai Pál. Általában dicserni lehet csak azon csendes és méltóságteles magatartást, mely a választás egész folyama alatt észlelhető volt.

— Szerdahelyszék képviselőitől a „Her. Ztg.” szerint megválasztottak: Macellariu főkományszéki tanácsos és Wende Gusztáv királybíró.

— A „Gazeta Tr.” telegrammja szerint a pesti közös országgyűlésre Naszódvidéke részéről a főkapitány Bohetiellus és Aldulann lovag választott meg.

Kül- és belföldi levelezés.

Bereczaság, febr. 4.

Mozgás a világon, mozgás a hazában, s mozgás e vidéken is; és pedig a mi csakugyan jelenleg a főbbet illeti, mozog minden érdekelt a leendő követválasztás ügyében; és hogyné? hisz tán sehol nincs szükség a világosság fainak több éberségére, mint e vidéken, a hol sokan még most is a legnagyobb rosszban lélekenek; és pedig a napokban történt a vidéki előjáróknak egy hivatalos összejövetelek Brassóban, a hol is a többiek között a városi kommunitás egy része, egy váratlan, sőt valóban korszerűtlen indítványa kivitelével lépett fel, egy oly indítványával, a mit egy valódi hazafinak még kimondani is fáj, s a mi, bála a közvélemény jobb szellemének, szerencsésen meg is bukkott.

Videkünkön most mentől inkább közelg az idő a leendő követválasztásra, annál feszültebbek a várakozások a felől, hogy ki lesz a „vivát,” a mint az eddigiekből észlelni lehet, a csata harcziassabb lesz az eddigieknél. De mi magyarok a kik

itt főszerepet nem vihetünk, s a kik itt azon szerecsében nem részesülhetünk, hogy bizalmunk saját nemzetbeli emberünket állithassa a bon-atyák díszes sorába, de mégis legalább annyi örömlünk maradjon, hogy kezét fogva a testvér száz nemzet szabadon gondolkozó fiaival, valamint az első minapi alkalomkor, ugy most is akadunk jóakaróinkra; és különösen hisszük, hogy bár többen lesznek a hivatalosak, mint a minap, de ezek közt főhelyen fog állani a mindenektől szeretett, becsült, vidéki főbíró mlgs Bömches ur, de hogy ki fog a társ lenni, ez már kérdés? mert bárman, sőt többen is vannak a pályázók, az igaz, hogy nemzetünknek, alkotmányunknak egyik sem ellensége, hanem épp azért mégis félő, nehogy ennyi közt a közbizalom megszólva, majd oda üssön ki a dolog, a hová sokan nem akarnók.

Azért uraim egyetértés! mert nem egyes személy, hanem a haza, a köztűgy forog fenn, félre hát minden önzéssel, mert késő lesz a bánat, ha két önzés miatt a harmadik, s ki tudja ki győzend.

És ily esetben, mint már több helyt történt, nagyon helyén lenne, ha a hivatottak csoportosulva, egy bizonyos célra vetnék és vonnák a közvéleményt; mert nagyon félő, hogy a széthomlás káros lesz, és akkor az okozók, a vezetők lelkeik nem fogják kárpótolni a veszteséget, a mely nem napokra, hanem lehet hogy századokra határos lesz.

De ezt bizzuk a jövőre, s meglássuk mit ad??

De mozgás van minálunk nem csak a lelkiekben, vagyis a lelkekben, hanem a testekben is, hisz itt is farsáng, még pedig rövid, s azért mindenki érvényesíteni kívánja, hanem mi szegény vidékiek hagyjunk a városi nagyszerű mozgásokat, mert azoknak fénye nagyszerű, oda falusi gyenge szemünk be nem hatbat; hanem annál inkább behatott nem csak szemünk, hanem testünk is a tegnap este (3. febr.) Hosszafaluban, a volt kerületi hivatal-aktától, paragrafusoktól még most is szagló terneiben tartatott vigalomban, és pedig mily vigalomban?? egy szegény tanító, daczolva a sok ellenmondás, a sok hideg szívek torzalkodásaival dalárdát szervezett, és ezen dalárda rendezé ezt; s valjon kikből áll ez a dalárda? a négy falu egyszerű mesterembereiből (kézműveseiből) az egyszerű polgárok jóra törekvő fiaiból és leányiból.

És mi a legszebb „vannak olyak, a kik ezen szerény tanítónak ezen összevonó eljárását kigunylják; hát uraim meddig kásztirozunk még? hát e mellett a szerény, mondhatni polgári dalárda mellett, nem fennállhatott volna-e a tanítói dalárda is? de hiába, az az örökös önzés — ideje volna már ezt a Salamon átkát, „mint kemény kard, oly kemény sziveddel, meg ne békülj soha önéleddel”, ideje volna már visszafelé tanulnunk; mert bizony bizony ennyi külön elemek közé szorulva, nemzeti, egyházi létünk csak a szoros egyetértéstől feltételeztetik.

Oh de most veszem észre, hogy messze mentem a bálból, tehát bál, melyet a dalárda ad, és mivel a tételben az első a bál, azért „három a tánc” előbb, s aztán pihető közt kedves nemzeti dalaink gyönyörű, valóban jártas, összhangzó felmutatása; szép az az összhangzó ének, ha a magyar szakál és bajusz alól cseng is ki, de ha közebe a szelid nők méla dala vegyül, akkor már még jobban szeressük, hisz akkor ketős az érdekeltség; és ez egy volt itt is, a férfiak komor képei mellett ott áll a szelid nő, felolvasztva az ércezes hang mély vegyületét; és én valóban elismerve valamint az egyesek, egy a vezető érdemeit e dalárda körül, az egész bál halgató községet nevében köszönetem ezen élvezetes estélyért e nem mulasztatom, és valamint az egyes t. tagokat, egy főleg szerény tanító társamat, mint vezetőt arra kérem, hogy a legnagyobb akadályok közt is kitarassék meg ne törjék, hanem miveljék kedves nemzeti dalainkat, hogy hallja a barczai idegen elem, hogy itt is „még van lelke Árpád nemzetének.”

Hanem még volt két megjegyezni való az irt dalárdai bálban, t. i. az illető dalárdisták között többen, az az, sokan voltak szász testvéreink közül, és ez valóban éppen így jó, de másfelől hét falu, vagy bár négy falu több tanítói közül a vezetőn kívül csak kettő működött, és mi a főbb: az egész hétfalusi t. egyházi személyeket a működőken kívül csak kettő képviselte; no már ezt éppen így nem szeretjük; s ez éppen így nem is jó, mert azért, hogy valamely köztűgyet nem Pál, hanem Péter vezet, vagy tán, ha szabad, éppen az, a kinek képessége van rá, azért azon ügyet közömbösen mellőzni, avagy tán éppen ellene dolgozni, ez már valóban nem megy. — És azt sem lehetett mondani, hogy azon kis mulató-körben szégyen lett volna egyik vagy másiknak bevegyni, mert ott valóban oly szerény, s mondhatni mivel kis társas-körrel lehetett találkozni, a mely egyikünknek sem derogált volna.

Van még a mit éppén a történetek nyomatékánál nem árt a t. olvasónak megtudni, t. i. mi célja ezen dalárda-társulatnak, s főleg a rendezett estélynek? se több, se kevesebb, mint kezét fogott a hétfaluban fennálló műkedvellő társulattal, felhasználni minden illő körülményt és tőkét állítani, a melyből időnként a nagyobb iskolákban tanuló hétfalusi szegény gyerekek segélyeztessenek, és így látható, hogy ezen dalárda célja oly szent, a melyet hideg kezekkel illetni nemzeti bűn; és végre nem ártat olvasó közönségnek meg

tudni azt is, ki legyen ezen jóra törekvő dalárda vezetője, nem más, mint a nem rég Brassóból a ref. egyházból kijött, szerény, bácsfalusi tanító, Kerestély Lázár, a ki csakugyan nem érdemelte meg brassóból kihozatalakor azt a feltervést, hogy miután ref. egyházból év. egyházbá lépett, tehát „elvéket is változtasson,” mert nézetünk szerint egy lelkes magyar tanítónak, Brassóban is mint hétfaluban, a ref. hitűeknél is, ugy mint az év. hitűeknél, szóval mindenütt csak az lehet, sőt határozottan csak a kell, hogy elve, eljárása legyen, a mi az irt tanító uré, mind iskolájában, mind kün a nagy világban.

Sok volna még a mit vidékünkől, s főleg ró-lunk itt lakó magyarokról elbeszélhetnénk, hanem tán eddig is unalmatokra voltunk, ezt pedig szíveskedjék a t. olvasó azon körülménynek tulajdonítani, hogy a barczasági 15 ezer magyarról ugy is oly keveset lehet lapjainkban hallani, azért a viszontlátásig. Szemerjai.

S.-sz.-György, február 17.

Négy hét óta a „K. Közöny” f. évi 15 dik számáig (bezárva) több hirlapokban olvasánk cikketeket, melyeket azon törekvés lengett át, hogy a Háromszéken ujabb időben előidézett kedély-izgalmakérti felelősség terhét veltünk, és azon önzéstelen elvárataink jelentékeny számával is megoszthassák, kik a megbizottmányi gyűléseinkben felmerült elvkérdésekben esetlegesen találkozza az itten három évek előtti követválasztások alkalmával alakult párttal szemben nézeteinket nyilvánított s támogattuk. Azon cikkek nagyobb részét ignorálva, a melyekre felelni szükségesnek tartottuk is, csak védelmünkre szorítokozánk, s tartózkodtunk minden recriminációtól.

E loyaltásunk sajnálatos eredményeül a „K. Közöny” f. év 16. sz. füzéikében: háromszéki élesen szemben álló személyi pártok fölemlítésével lepettünk meg. Nagyobb fontosságnak tartjuk e lap érdemes szerkesztőjének előltnak is nagy hitelű tollából e néhány szavakat, mint a fennmített cikkek egész hasábkra terjeszkedett sofimáinak összegét. Kötelességünknek ismerjük azért önmagunk s azon derek honfátarsaink iránt, kikkel egy sorban állani büszkeségünk, másokat most is vádolni nem kívánva, saját állásunkat s eljárásunkat lehető röviden, de igazsághiven e becses lapok hasábjain kifejtetni; remélve, hogy a derek szerkesztő ur, és tisztelt olvasók figyelmükre méltatva, tájékozásul felhasználják arra nézve: meunyre illet minket az éles személyi párt elnevezés.

Pártnak szoros értelemben oly egyének csoportosulása nevezhető, kik valamely cél elérésére szervezeten, s bizonyos kötelezettségek mellett csatlakoznak egymáshoz. Ily értelemben mi, mint alkotmányért küzdő nemzet-családunknak e vidéket lakó hű tagjai, kisebb pártokra szaggatni még közös védelemre szükséges erőnket időelőlttinek látjuk. Azonban mint olyanok, kik minden előleges pártértekezletek nélkül és szervezetlenül, midőn hazánk és nemzetünk érdekében szóval vagy tettel munkálni alkalom nyílik elvokosságunknál fogva összetalálkozva a legitimitás zászlója alatt lélek-ismeretes meggyőződésünket bárhonnan jöhött meg-tamdatások között is jog s igazság érveivel szerény erőnk szerint támogatni hazafi kötelességünknek tartjuk a „pártnak” nevezetést. De,

hogy nem oly személyi párt, mely tagjait kintitettésekre vagy hatalomra segitni szövetkeznék, azt bizonyítják a tények: mert a mi pártunk, daczára azon kedvező helyzetének, hogy törvényhatóságunk minden életben levő 1848 előtti országgyűlési követei, és a régibb, valamint az 1861. évi szabad választások alkalmával fontosabb megye tisztí állásokra közbizalommal emelt egyének jelentékeny számát soraiiban láthatja: hogy önérdelkségeek gyanujától is távol maradjon, a kolozvári gyűlésre is Háromszék egyik kerületét képviselői azon tagját jelelt ki, kinek más választásra jogosult hatóság által is e kintitetés, biztosítva volt, s ki csak azon feltétel mellett vállalkozott, ha pártunkon kívül áll; másik jelöltünk nem ugyan azon kerületben kíván megválasztani. A pesti országgyűlésre pedig, miután mely sajnálatunkra azon kegyeletesen tisztelt bazai tekintélyt, kit mint Háromszék szülöttét kiválóan magunkénak nevezttünk, meg nem nyerhettük, s hisszük, hogy Berde hazánkban megválasztatása ellen a veltünk szemben álló párt se fog törekedni, mig a választás vezetésébe befolyani sem kívánunk.

Ezekben kifejtve saját állásunkat, az elfogulatlan olvasók ítélete alá bocsátjuk, hogy ha pártnak nevezethetünk is; igen-e éppen személyi párt-nak? És áttérünk Háromszék törvényhatóságának követválasztási kerületekre osztása kérdésére; azon tárgyra, mely a január 27-iki megbizottmányának az arkosi levél szerinti darázsfészekké válását, és amugy majorisaltatásunkat előidéz-te, s mely részünkről távolról sem személyi, hanem éppen elvi kérdésnek tekintetvén, tiszta meggyőződésünkből a legitimitáshoz követezetesek maradni kívánván, védettük a praetoralis helyeni kettős követválasztást. Még pedig nem csak az 1791 iki articulusokból merített érvekkel, melyet a tanácskozási rend érdekében többször valánk kénytelenek az illetők figyelmébe ajánlani, s talán azért maradt kiválóan arkosi levelel az emléké-

ben, hanem erdélyi sajtáságos állásunkból, és az 1848-iki törvényekből is kiindulva. Felhoztuk ugyanis,

hogy az 1848-iki erdélyi II. t. cz. 8. ik §-sa a törvényhatóságokat csak a szózatolás közbeni rendfentartása érdekében jogosítja terület- és képességi arányban kerületek alakítására; és ugyanazon törvény 10. dik §-sa a magyarországi 1848. 5. t. cz. 7. §-sa a körülményekkel összeférők. Mely 5. t. cz. 7. §-sa még a Királyhágón túl is a megyéknek meghatározott követ számszerinti választó-kerületekre felosztását, és a kerületek főhelyeit megállapítani a megyei közgyűlések tárgyává tette. És miután már ezen t. cz. 8. ik §-ján 1848-ban a pesti országgyűlési képviselő választások alkalmával Háromszék közgyűlése a praetorialis helyen két követ választását fenntartotta, az idézett t. cz. általi jogánál fogva oly utat jelölt ki előnkbe, melyet most ily csonka meggyebizottmány, mely már csak az alkotmányos tisztviselő hiánya miatt is az 1848-iki 16. ik t. cz. II. §-sa d. pontja kívánalmának meg nem felel, — jogosan meg nem változtathat. Felhoztuk,

hogy a rend érdekében a tapasztalás éppen a központ mellett tanuskodik, hol még soha egy választás alatt is rendzavarások nem történtek. Felhoztuk.

Hogy az idézett t. cz. 8. ik §-a a választó-kerületeket, tekintettel a területi és népességi arányra, engedi alakítani. Itt pedig a kolozsvári képviselő választások alkalmával is erre tekintet nem lévén, az egyik kerületben a választók száma ötezeren felül volt, mikor másikkban csak a háromezret haladta meg. És ha ez ismét így osztódna fel, reclamatio esetében a választandó képviselők verifikációját nem látnék biztosítva. Míg másfelől a törvény kívánalma szerinti arányosítás közgyűlést és hosszas időt véve igénybe, mely jelenleg képviselőink megválasztását hátrányosan és óhajtatunk ellen késleltetné.

Mellőzve több felhozott érveinket, önmegnyugvással tiltakozhatunk az ellen, hogy részünkről a parlamentarisan tanácskozás megzavartatott volna. Sőt hogy az izgatottság fokozása által Háromszék reputációját ne kockáztassuk, főként pedig, hogy a képviselők megválasztását ne késleltessük, elnéztük azt is, hogy (noha érveinket megdöntötteknek tén ömágok se hitték) az 1791-beli 11. dik artículusban a többség kitűzésére elősorolt módokat mellőzve, egyenesen egyéni szózatolás rendeltetett a kérdés felett, elnéztük, hogy a bizottmányi tagoknak, sem a hiányosnak állított 1861-ki, sem a közelebbi hivatali utók készült néveora fel nem használva, szavaztak többen, kik nem is bizottmányi tagok, sőt a szavazás alatt nyilvános fenyegetés is történt; elhallgattuk, hogy a központi választmány tagjai az őket kiküldő állandó bizottmány előtt fel nem esketettük; elhallgattuk, hogy a választó-kerületek főhelyi meghatározása, s hogy czédulával, szóval, vagy acclamatióval is történjen-e a szózatolás? tanácskozára ki se tüzetett; elnéztük, s még most nem kívánjuk esetelni az estvéli 9 óra-
kor folytatott bizottmányi gyűlést.

S midőn mind ezeket elnéztük, elhallgattunk a nélkül, hogy csak óvást vagy érvénytelenítési folyamodásra jogfentartást tettünk volna, méltóztassanak megítélni azt is, hogy állítólagos pártérdektünk melletti élességet, vagy inkább túlságos loyaltást tüntetünk-e ki? Ezen czikknek saját neveink alatt mi hamarabbi kiadását tisztelettel kérjük.
Sepsi-Szent-György, február 11-én 1866.

B. Apór József, Szentiványi György, Székely Károly, Székely Gergely, Gyárfás Imre, Gyárfás György, Antal Zsigmond, Gyárfás Albert, Püsköfi Sándor, Ujvárosi Ferencz, Szentiványi Gábor, Küvér Mózes, Püsköfi Károly, Gyárfás Gergely, Kozma Dénes, Ujvárosi József, Nagy Sándor, Balykó György, Imre Károly, Antos Ferencz, Incze Sándor, Lázár Károly, Gál Zsigmond, Szentiványi Zsigmond, Lörincz József, Bartha Miklós, Forró Ferencz, Nagy Lajos, Molnár József, Szentiványi József, Györfi Ádám, Nagy Ede, Potovszki János, Dózsa Albert, Jakort Áron, Szalánczi Ferencz, Fazakas Ferencz, Székely Mihály, Rákosi József, Veres Pál.

Midőn ezen nyilatkozatot aláírom, ez által igazítottam kérem tekintetni a január 27-diki háromszéki központi bizottmányi gyűlésről a „K. K.“ idei 15. dik számában megjelent tudósításnak beszédemre vonatkozó tételét. Egyszersmind elvbarátim feletti kitérítésemét, illetőleg tudicséretemet a legnagyobb szerénység mellett visszautasítom.
Idősb Donát József.

Különfelek.

* * * Felsőseike e f. hó 6-án csakgyan elutaztak Pestről. A lapok felve vannak az elutazás részleteivel, melyből a következők érdekes jeleneteket említek ki: Mielőtt a Felsőseike a budai várpalotát elhagyták, az ősz bibornok áldornagy Scitovszki megáldotta őket, s kenetes szavaival könyekre fakasztá a Császárnét. A mi az elutazást illeti, az a legfelsőbb akarat szerint minden hivatalos szint nélkülözött. Az utazókat azonban ezernyi néptömeg lepte el s a Felsőseike zárt hintáját, mely

előtt hat huszár lovagolt, mindenfelé éghígható éljenek előzték meg és követték egész az indóházig, mely ez alkalommal ismét ünnepi fényvel ragyogott. Az indóház udvarán a városi hatóság főbbjei, számos egyházi és világi kitérítőség s mintegy 1000 főre menő tarka tömeg volt összeseregelve: 10³/₄ órákor megjelent Sennyei báró ő exca is s vele több udv. és helytartótanácsos s több alsó és felsőházi tag; ezeket Közigesség gr. s a kíséret más tagjai nyomban követék. Ő perczcel 11 óra előtt a Felsőseike is megjelentek Közigesség grófné s Crenneville gróf kíséretében és itt a két polgármester, a tárnok és az orsz. katonai parancsnok által fogadtattak. Az udv. váróteremben a város részéről fehér és piros kaméliákból készült csokor nyújtott át a császárnénak. Midőn ő Felsőseike a császár felséges nejét levett főveggel a vagonhoz kísért, a tetőt megrendít, „éljen“ -ek hangzottak fel a sokaság ajkain. A vagon-lepcsőzet tetején a császár megállapodott s miután a zaj nagy nehezen lecsöndesült, megszszehangzó tiszta magyar nyelven így szólott: „Elváltak önöktől uraim! Remélem, hogy nemsokára visszajöhettek. Isten áldja meg önöket és szeretett Magyarországot!“ Aztán bement a vagonba a császárnéhoz, kinek a korona gyémántjainál becsesebb könyek peregetek le arcán. A tömeg folyton éljenzett s a vonat legvékonyabb kőrraját is benyelte már a távolság köde, midőn még mindig egy helyen időzött a megszszeségbe mélyesztve pillantását, hogy valami kanyarulat, habár csak egy perczig is — de még egyszer láthatóvá teszi az elrobogó vonatot. Ő Felsőseike, a császár, magyar tábornoki egyenruhát, a császárné zobolyprémes bársonybekést s fekete bársony kalpagot viselt. A tárnok és az orsz. parancsnok Liechtenstein herczeg az ország határáig: Marchegig kísértik ő Felsőseikeket.

* * * A legfelsőbb kézirat, melylyel ő Felsőseike búcsút vett Pesttől így hangzik:

Kedves főkanccellárom Majláth! Szívesen teljesítém az országnak felséges Hitvesem óhajtatásával is találkozott kérelmét, s Vele kedvelt Magyarországom fővárosába jöttem, hová rövid időtartam alatt most már harmadizben vezérlett az ország jóléte iránti élénk gondoskodásom.

A hü ragaszkodás és változatlan szeretet, melylyel, mint a népek legértékesebb adományaival, a testvér városok lakosai Mindkettőnkhez közeledtek, ezuttal is kellemesen hatott Reánk, s azért itteni időzésünket nemcsak fejedelmi tisztünk teljesítésében, hanem szívünk hajlamát is követve, örömet meghosszabítánk.

Öszinte elismerés és örömteljes visszaemlékezés azon érdemek, melyeket Én és felséges Hitvesem, mind jelenleg a távozás pillanatában táplálunk, mind később is megőrzendünk, s melyek szíveinkben mindenkor azon óhajtatással találkozzanak, hogy az ország fővárosában mielőbb ismét időzhessünk.

Kivánom, hogy tárnokmesterem báró Sennyei ezt a két testvér-város lakosaival tudassa.
Budán, 1866. dik évi mart. 4-kén.

Ferencz József m. k.

— Fogarashól f. hó 5-éről írják nekünk: Kuza tegnap délbe ment nejevel s 2 gyermekével, s még egy őszbe vegyült férfitől kísértetve, két diligencen Fogarason keresztül, a postilionok pirosban parádeztak, a postán rövid étkézés után nagyon sietett; bámuló népség elé, de feltűnt hogy vidéki főkapitány Puscariu néhány hivatalnokával tisztelettel tette, rövid időre fogadtatva, eltávozott; tudakozódott ő Felsőseike bollaite iránt, Pesten szándékozva tovább mulatni. A vidékből több román lovas bekisérte a postáig, a városban keresztül senki.

* * * A „P. L.“, mint állítja, biztos kitérítől vett értesítése szerint Császárné ő Felsőseike, ha idő s körülmények engedik, a nyár folytatában huzamosb időt részint Balaton-Füreden, részint a főherczegi családi jóságban Al-Csnton szándékozik töltetni. Ez öröndetes remény következtében — mondja a lap — már a közelebbi napokban hozzáfognak az al-csuti kastély kijavításához.

* * * A sétatéri egyet legközelebbi bizottmányi gyűlésében T. m. p. János mérnök urat megbizta, hogy a kioszk mellett a zenekar részére építendő fedett állványra készítsen tervet, hogy minél előbb fel lehessen azt is építeni. A zenehelyiségnek öszhangba kell hogy legyen a kioszkkal, mely minden tekintetben diszére fog válni sétatérünknek. Kapcsolatban e birrel megemlítjük azt is, hogy kilátásba van helyezve egy csinos szökőkút fölállítás is, melynek költségei részben közadakozás útján lesznek fedezve Azok, kiknek ugyszólva egyetlen mulató helyük szép sétatérünk, bizonyosan melegen fogják felkarolni ez ügyet, mely igazán a legszebb közügyek egyike városunkban.

* * * Némethi Irma jutalmán ma fog színre kerülni „Stuárt Mária“, melyben a jutalmazottnak a leghálásabb szerepe van, hol drámai tehetéseinek a legszebb tét nyilik. Némethi Irma eléggé kegyébe van községségüknek arra, hogy fel legyen mentve minden ajánlatással.

* * * „Pausanias“ czimvel Rényi Rezső ur öt felvonásos tragoédiát írt s adott ki Esztergomban. — Szerző művét irodalmi „porszem“-nek nevezi. Ha csakugyan az, ugy a kritika kefeje majd megtisztítja tőle az irodalmat.

○ A „Gazeta Transilvaniei“ szerkesztősége azt a megjegyzést teszi, hogy miután a szebeni Landtagban Kolozs követe, Tóth Samu, és Bereczk követe Gábor Imre, s birályi hivatalosok: Fogarassi, Koronka, s gr. Nemes és gr. Beldi György résztvettek, ennél fogva a románok soha se ismerhetik el a magyarok azon követelését, hogy nem voltak képviselve a szebeni országgyűlésen. Legyen boldog az ő hitében!

○ A százsz nemzeti universitást a comes jónak látta elnapolni.

* * * (Necrolog.) Pávai Vajna Teresia öz. Nagy Tamásné, maga egy gyermekei, Nagy János és Károly, továbbá b. e. Vajna Anna Antos Józsefné, gyermekei Antos József, János, Ferencz, László, Teréz, Imecs Domokosné, Károly s a b. e. Antos Anna Pócsa Farkasné, gyermekei, végül b. e. Vajna Zsófia Tompa Lászlóné, gyermekei Tompa Anna, Klára, Zathureczki Ferenczné, s Miklós nevében mely fájdalommal jelenti, a páratlan jószág testvér, s illetőleg nagybátyának Pávai Vajna Lászlónak, jelen hó 1-ő napján reggeli 7 órákor élte 66-ik évében, hosszas és terhes szenvedés után történt gyászos elbunyit. Benne a család legerősebb támaszát, a helység s egyház egyik legbuzgóbb tagját, a kaza egy egyenes lelki s általában az emberiség közjóra áldozni mindég kész fiát vesztette el. Zágón, mártius 1-én 1866.

Politikai hírek.

Austria. Bukarestből következő levelet vett a „Wanderer.“ Az orosz hadaknak a Prut mentén való központozására hivatkozva, írja levelező, hogy e hadak azóta tán át is keltek a határfolyamon. Hat nappal ezelőtt minden erre szükséges előkészület meg volt téve. Bessarabiában a „déli hadsereg“ minden kapható liszt, zab- s árpakészletet összevásárolt. „Mint látja — folytatja levelező — Oroszország nagyban jártszik s nagy meglepetésekre lehetünk elkesztülve, ha a nyugati hatalmasságok a maguk részéről nem sietnek. Az uralkodó hangulat röviden vázolni fogom önnek. Oroszország nem várhat, míg az Al-Dunánál oly állapotok szerveződtek, melyek az Al-Duna általa birhatását örökre elzárják. A jelen pillanat ugyan nem alkalmas „nagy eszmékre“ mindennek kockáztatására; de az orosz birodalom legfőbb érdekei, és pedig nem csak a déliek, de még inkább nyugatiak, (a Visztula melletti) a szeptérvári udvar erőlyes beavatkozását követelik az Al-Dunánál. Oroszország semmiképp nem engedheti, hogy Bukarestben egy iránta ellenséges elem jusson uralomra. „A Duna mellett fogjuk Lengyelországot is végleg, s egészen meghódítani“, ezt mondá egy magasállású orosz diplomata. Porosz katanatiszték szép számmal vannak az orosz hadsereg táborában s a mint Kotzebue tk. környezetében rebesgetik, Szt. Pétervár s Berlin közt szövetség kötöttet, mely az oroszoknak Posen tartományát (nem tudom mi kárpótlásért) igéri oda.

Angolország. A „Times“ még mai napig sem közöl vezércikket a romániai forradalomról. A „Star“ visszappillantást vet a költséges krimi háborúra, mely csak azért vivotott, hogy Románia hospodárt kapjon, a ki véletlenül Napoleon császárt éppen úgy utánozza, mint a mesebeli varju a sást. Az a kérdés, hogy mi a védhatalmak teendője? Nekik legjobb volna semmit sem tenniük, az ő kötelességük, hogy semmiképp se avatkozzanak be, s hagyják a románokra magukra azon nem éppen könnyű feladatot, hogy válaszszaanak maguknak fejedelmét.

Franciaország. Azon időtől fogva, a mióta az itteni kormánykörökben nem kételkednek többé az Oroszország és Amerika közötti tényleges közlekedés felett; Franciaország kíváltképen a keletet, és különösen a Dunafejedelemségeket tartja szemmel. Mert tudják itt azt, hogy Oroszország az ott forrongásban levő faj- és vallásbeli harcztot már jó ideje s oly módon bátorítja, miszerint méltán feltehetni, hogy Szent-Pétervártól el vannak határozva döntő katastrofát idézni elő Törökországban. Pontosán értesülve voltak itt arról, hogy milyen megszszegázó tervekkel foglalkozott Kuza; arról meg volt a császár győződve, hogy a magas Portának, mostani köztudomás szerint, nagyon kétes helyzete egy tetterős vállalkozónak nem csekély kitérítést okoz.

Olaszország. Florenz, február 27. Az olasz parlamentben Cairol a politikai kérdést taglalván, mondá egyebek közt, hogy az Austria elleni háborút folytonosan szem előtt kell tartani, a melynek idejét nem lehet ugyan határozottan megszabni, de rajta kell lenni, hogy azt minél gyorsabban

meg lehessen kezdeni. Arról azonban nem szabad megfeledkezni, miszerint Olazzországnak saját erejéből kell a nemzeti művet végrehajtania, idegen segítség nélkül. Minéltoiva a nemzeti fölfegyverkezést végre kell hajtani, s a nemzet minden élő erejét össze kell szedni. Szóló nem hiszi, hogy találkozni a ministerium, a mely Austriával ki tudna egyezkedni, ha arra a diplomacia által serkentetnék, mihelyt a legkisebb nemzeti jog valamelyikéről való lemondás hozatnék szóba. Minden más minis-ternél legkevésbébb tartja erre Lamarmora tkot képesnek; azonban már maga a tény, hogy Austria val alkudozás foly, a mellett tanuskodik, miszerint nincsenek kellőleg meggyőződve azon egyetlen egy ut szükségességéről, a mely egyedül vezethet a kérdés megoldására. Bröfferio hosszasan és élénken beszélt annak szükségességéről, hogy Austria ellen háborúra kell készülni, s midőn megjegyezhetőnek vélte, hogy a kamra e nézetét osztja, felkiáltott: Olaszország készen van (l'Italia e fatta). Nyilatkoztassa ki a ministerium, hogy a háborúra készülni szándékozik, akkor mellette fog szavazni, különben pedig tartózkodik a szavazástól, mivel azt hiszi, hogy egy minister-válság csak növelné a viszályt.

Németország. Berlin, mart. 2. A Zeidler féle „Correspondenz“ állítja, hogy nem fognak a ministeriumban változások bekövetkezni; a ministeriánácsban teljes egyetértés uralkodik. A gasteini szerződésnél erősebb biztosítékok szükségesek Poroszországra nézve a holsteini ellenséges fondorlatok ellenében. A bukaresti események, mondja tovább a félhivatalos „Correspondenz“, nem fognak szövetségeket maguk után vonni, mint 1853-ban. Austria és Franciaország között áll Olaszország, Francia- és Angolország között Amerika.

Dunafejedelemségek. Bukarest, mart. 2. Ma a portugali király atyja Ferdinánd százsz hget emlegetik a Dunafejedelemségek trónjölőttjéül. De legtöbb kilátással látszik Bibesco birni. Azonban lehetségesnek tartják azt is, hogy az unio felbomlik, s mindegyik fejedelemség külön választ magának fejedelmét.

É.-Amerika. New-York, febr. 21. Johnson elvetette a Freedmen bureau billt. E miatt a congressusban és a nép között nagy az izgatottság. Az ujraalakítási bizottmány javaslata, hogy egy délamerikai képviselő se bocsáttassék be a congressusba addig, míg a congressus a déli államok képviselőit jóvá nem hagyja, a congressus által elfogadtatott.

Ujabb. Hamburg, mart. 6. A „Hamburger Ztg.“ tudni akarja, hogy az utóbbi napokban igen komoly katonai politikai természetű tanácskozások voltak Gablenz és Kalik között. Kopenhágai megbízható levelek jelentik, hogy Poroszország készül haderejét Schleswig éjszakai batárán ujabb csapatokkal erősíteni.

Páris, mart. 6. A dunafejedelemségi kérdést illetőleg két javaslat létezik: egy párisi és egy török. Az utóbbi a conferentia összeülése előtt Konstantinápolyban egy a nagyhatalmak által intézendő vizsgálatot kíván Bukarestben; Franciaország ettől vonakodik. — A moldva-oláhországi külügyminister, Ghyka, eshetőleg jelölt a fejedelmi trónra. Metternich herczeg kilátásba helyezte Austria beleegyezését a conferentia megtartására Párisban.

London, mart. 5. Az alsóház mai ülésében Griffit interpellatiójára Gladstone így válaszolt:

Anglia a dunafejedelemségi ügyben tartandó értekezleten elvileg ragaszkodni fog a párisi szerződéshez, s a nép óhajaira szívesen lesz tekintettel, ha azok általánosoknak s maradandóknak tűnnek föl.

Gabonaár Kolozsvarrt martius 8-kán 1866.
(Bécsi mérő, középár.)

Tisztabúza 3 ft 30 kr. Elegybúza 2 ft 80 kr. Rozs 2 ft 50 kr. Arpa — ft — kr. Zab 1 ft 18 kr. Törökűza 2 ft 50 kr. Pityóka — 70 kr. Marhabús fontja belváros 11, külvárosban 10 kr.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Márczius 9-kén: 5%. Nemzeti kölcsön 100 frt. 63.25. — 5% Metallikus 100 frt 60.60. — Bank-részvény 731. — Hitelintézeti részvény 200 forint 142. — London 10 ft st. 100 frt 23¹/₄ kr 102.35. — Ezüst 101.90. — Cs. kir. arany 4.90. — 1860. kölcsön 79.20.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

Kolozsvári naptár a jövő hétre.

M á r t i u s		Nap kél	delel	nyugszik	Hold kél	delel	nyugszik
11 V.	G. 4. Konst., Rozina	6. 23p.	12. 10p. 13m.	5. 58p.	26. 35p.	7. 21p.	12. 9p.
12 H.	Gergely pápa	6. 21	12. 9 57	6. 0	3. 19 r.	8. 12 r.	1. 8 e.
13 K.	Rosina, Ernő	6. 19	12. 9 41	6. 1	4. 0 r.	9. 3 r.	2. 13 e.
14 Sz.	Matilda	6. 17	12. 9 24	6. 3	4. 38 r.	9. 56 r.	3. 21 e.
15 Cs.	Kristóf, Longinus	6. 15	12. 9 7	6. 4	5. 13 r.	10. 49 r.	4. 33 e.
16 P.	Heribert, Eusebius	6. 13	12. 8 50	6. 5	5. 46 r.	11. 42 r.	5. 47 e.
17 Sz.	Gertrud	6. 11	12. 8 33	6. 7	6. 19 r.	12. 36 r.	7. 3 e.

Holduj. 16. dikán 11. 11p. kor e. — Márs és Jupiter hajnalcs. 5 és 6 ó. között kelnek KDK.

Saturnus esti 10. tájban kél KDK. — Naphossza: 11. 46p. köz. szám.

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

948.—1866.

(103)

(1—3)

Hivatalos hirdetmény.

Kolozsvár sz. kir. városi községe részéről köztudomásra juttatik, hogy a nemes vál. esküdt községe februárius 28-án hozott 66. 1866. közs. számú végzése folytán az alább sorolt városi közbirtokoknak, három egymás után folyó évekre vagy is 1866-iki április 24-től 1869 április 24-ig leendő haszonbérbe adására nézt nyílt árverezés folyó év mártius 22-én délelőtt 9 órakor kezdődik s a körülményekhez képest a következő napokon is folytatódik, a városkaszánál emeleten 4-ik számú gyűlésteremben fog tartatni.

A haszonbérbe adandó tárgyak és felkiáltási árak:

1-ör. Az előlgyben az ugynevezett Bakamálom 1-ső Senatorialis szénafünyil	90 frt 5 kr.
2-ör. Ugyanott a Bakamálom 2-ik Senatorialis szénafünyil	82 frt 65 kr.
3-ör. Ugyanott a Bakamálom 3-ik Senatorialis szénafünyil	86 frt 10 kr.
4-ör. Ugyanott a Bakamálom 4-ik Senatorialis szénafünyil	62 frt — kr.
5-ör. Ugyanott a Bakamálom 5-ik Senatorialis szénafünyil	62 frt — kr.
6-ör. Ugyanott a Bakamálom 6-ik Senatorialis szénafünyil	62 frt — kr.
7-ör. Az előlgy innenső oldalon 7-ik Senatorialis szénafünyil	52 frt 60 kr.
8-ör. Ugyanott " " 8-ik Senatorialis szénafünyil	52 frt 60 kr.
9-ör. Az előlgy 5-ik és 6-ik Cambiatori szénafünyilak együtt	105 frt — kr.
10-ör. Az előlgyi Pótzok nevi szénafünyil	28 frt 30 kr.
11-ör. Határjárói két szénafünyil, együtt	78 frt 50 kr.
12-ör. Cambiator-Bőjtbe és posták rétyje	1000 frt — kr.
13-ör. Szentgyörgyhegy alatti első rét	69 frt — kr.
14-ör. Szentgyörgyhegy alatti Csegely, vagy is a fák közötti kaszáló	52 frt 10 kr.
15-ör. Alao berki két kis Erge	25 frt — kr.
16-ör. Ovári, hídlevi és két vízközi tized nevi alatti szénafünyil	181 frt — kr.
17-ör. Szabó Gergelyféle rét, a téglá melletti csegely és szántóval	5 frt — kr.
18-ör. Gellavégi kis kaszáló	6 frt 30 kr.
19-ör. Borhántsi út melletti kaszáló	32 frt 40 kr.
20-ör. Bornymál alatti csegely	70 frt — kr.
21-ör. Radnóthfátféle kert, és a leégett lóistálók pusztá helye	72 frt 3 kr.
22-ör. Nagyhid melletti vámbáz	40 frt — kr.
23-ör. Danielhid melletti ház	898 frt — kr.
24-ör. Feleki koresoma, joggal, és a szálasi Pojána nevi kaszálóval	525 frt 84 kr.
25-ör. A koródi koresoma, joggal, majorsági szántó és kaszálókkal s szolgálatot tevő Curialistákkal—hat évre	

Bérvagyók a felkiáltási árak 10%-át, líját tevő baupténzzel és biztosíték képeségi tanúsítványokkal ellátva irt helyen és időben megjelenni felhivatnak.

Az árverezési feltételek az árverezés ideje előtt is megtekinthetők a város-ház-nál emeleten, 9-ik számú irodában, de az árverezés napján is, annak megkezdése előtt fel fognak olvastatni.

Sz. kir. Kolozsvár város közigazgatási tanácsának 1866-ik év mártius 7-én tartott üléséből.

Sz. 16. 1866.

(102)

(2—3)

Hirdetmény.

Székelly-Udvarhely városában az éjjeli kivilágítás protogénnel, e folyó év április elsőjéül kezdve, két egymásután következő évekre árléjtés útján a kevesebért vállalkozónak haszonbérbe ki fog adatni. — A vállalkozni kívánók kellő bántat pénz t. i. 1500 frt felkiáltás utáni 10% százállékkal ellátva, e folyó év és hó 20-án itten Sz. Udvarhelyt a Tanácskaszán megjelenni felhivatnak. S addig is, az árverezési feltételeket a pénztári irodában minden illeték megolvastatják. Sz. Udvarhely, mártius 3-án, 1866 tartott tanács üléséből.

NEM HIVATALOS.

(105)

(1—2)

FRANZ-BRANDTWEIN

mit Salz

nach Original-Vorschrift des Master William Lee als schnellstes und sicherstes Heilmittel gegen Verwundungen aller Art, Kopf-Ohren- und Zahnschmerz, alte Schäden, offene Wunden, Krebschäden, Brand, entzündete Augen, Lähmungen, Verletzungen; vorzüglich gegen Gefrör und Forstbeulen aller Art.

Preis 1 Flasche 1 fl., einer halben 50 kr., mit Post 20 kr. mehr.

K. k. ausschl. priv. Elet-ital (Lebenstrank.)

Vortreffliches Hausmittel gegen alle Art Krankheiten des Mogens und Unterleibes, und für jede Haushaltung vorzüglich am Lande als unentbehrlich zu empfehlen.

Preis einer Flasche 80 kr., einer kleinen 55 kr., mit Post 20 kr. mehr.

Fabrik und Zentral-Versandungs-Depot: Friedrich Werther v. Numvar in Pest. Haupt-Depot für Siebenbürgen bei Siegmund Heymann in Clausenburg Monostergasse 171 Nahe am Hauptplatze.

(6)

(7—24)

EISENHALTIGER CHINA-SYRUP

VON GRIMAULT & Co

APOTHEKER, PARIS

legheatalmasb edző lényegét tartalmazza, ugymint: a vasat, mint vérünk alkotórészét és a chinát, mint az edzőszerek legerősebbjét. Eleinte a nevezett készítményben a törekedett egyesítés nem vala végezhető, azonban nagy-sokára mégis sikerült; és Párisban hirtelen ismeretessé lett, úgy, hogy a leg-nevezeteseb orvosok, mint Arnal, Royer, Trousseau, Velpeau napokint rendelnek china-szörpöt, mint legheatalmasb orvosságot a vérvészesség ellen s mind azon esetekben, hol a testben az erők ismét helyreállítandók és oly betegeknek, kiknél a halaványság, sápadtság, gyomor- és emésztésbajok, rendetlen havi tisztulás, görvélies bántalmak stb. mutatkoznak.

A china-szörp az étvágyat előmozdítja, az emésztést gyámolítja, a test szerkezetét általában erősíti, és mint cselekvő, és semmi esetben sem támadó gyógyszer még a lábadozóknál is ajánlandó.

Továbbá ezen készítmény még vastartalmu chinabor alakban is létezik.

Raktár: van Ausztria minden nevezetes gyógytárában.

(3)

10/3

(4—*)

A kolozsvári kir. szab.

ZÁLOG-KÖLCSÖN-INTÉZET

kölesünöket ad a következő tárgyra:

- 1) ingóságok, az-az minden értékű tárgy, a mely már használatban volt;
- 2) drágaságok, az-az ékszerek, drágakövek, arany, ezüst- s más nemes ércből készült árúk;
- 3) árúk, az-az még használatban nem volt kész iparkészítmények és más kereskedelmi cikkek;
- 4) értékpapírok, az-az mindennemű állam- és iparpapírok, földtehermentesítési kötvények, záloglevelek, magán-sorsjegyek és más nemű értékpapírok, a melyek a börzén árultatnak.

Mindenkinek tetszésétől függ személyesen vagy mások által nyújtani be a zálogokat, miután az intézet sem a tulajdonos, sem az átadó nevének bejelentését nem kívánja s az intézet minden üzlete szigorú titokban tartatik. Minden zálog alkalmas borítékban nyújtandó be. Nem tiszta állapotban lévő zálogot az intézet el nem fogad, s mely-évesnek kitétt darabokért nem vállal felelősséget. Az elfogadott tárgyakról zálogjegy szolgáltatatik ki, a mely pontosan megörözendő, mert csak ennek előmutatása mellett váltható ki vagy tehető be újból a zálogtárgy.

Nyomatott az ev. ref. főtanács betűjével (Bel-farkasutca 74 sz.)

A benyújtott tárgyakat az intézetnél alkalmazott becselő becsüli meg, kivéve az értékpapírokat, mint a melyek bürzefolyama képezi becsértéküket.

Minden elfogadott zálogra a becsértéknek legalább 60%, és legfeljebb 90 százaléka adatik kölcsön. A kölcsönök csak egész forintokban számíttatnak. A legkisebb kölcsön-összeg egy forint. A kölcsönök a felek kívánsága szerint egy hótól hat hónap terjedő időre adhatók, de a zálog a lejárat napjáig bár mikor kiváltható, vagy újból bétéhető. A lejárat napon túl ki nem váltott, vagy újból be nem tett (át nem irt) zálogokat az intézetnek joga van azonnali elárverezni s a tulajdonos csak az intézet követelésének fedezése után fennmaradt összeghez tarthat jogot. A zálogjegyre a bétévés és lejárat napja föl van jegyezve. A zálogkölesön részletenként is visszafizethető. Ingóságok, drágaságok és árúknál a kölcsönök után évenként 6% kamat s a következő mellék-díjak számíttatnak:

Föltételi- s becselési-díj: 1 óra 1%, 3 óra 2%, 6 óra 3%.

Raktár- és biztosítási-díj egy egész évre 3%.

A kamat és mindezen díjak csak a zálog kiváltásakor vagy átiratásakor fizetendők. — Értékpapíroknál becselési és biztosítási díj nem számíttatik.

Részletesebb felvilágosítást nyerhetni az intézet irodájában, a hol az ügyeletrend és díj-jegyzék nyilvánosan ki van függesztve.

Videkiek posta útján is érintkezhetnek az intézettel. Az igazgatósághoz beküldött zálogokra a pénz és zálogjegy forduló postával elindíttatnak.

Az intézet helyisége van a nagypiacon, a városháza melletti Horváth-házban az emeleten. Az iroda nyitva van ünnep- és vasárnap kivételével minden nap reggeli 8 órától 12 óráig.

A kir. szab. zálog-kölesön-intézet igazgatósága.

(76)

10/3

(2—4)

AZ ANATHERIN-SZÁJVIZ különleges hatása.

Dr. J. G. POPPTól Bécsben: előállítva dr. JANEL GYULA gyakorló orvos által.

A bécsi és k. orvosi egyetemen, meghatározva Rector magnificus dr. OPPOLCZER tanár, szász udvari tanácsos, dr. KLETZINSKI, dr. BRANT, dr. KELLER urak által sat.

Főleg a fogak tisztántartására szolgál. Vegytani tulajdonainál fogva feloldja a fogak körül és fogakról a nyálkát. Különösen ajánlatlik ennek használata évs után, mivel a fogak között maradt és daraboskák a rothadásba menvén át, a fogak ópségének ártanak és a szájban rossz illatot terjesztenek.

Azon esetekben midőn a fogakra borkó akar leülepedni, nagy előnnyel használhatatik, mivel a megkeményedést megakadályozza. Mert ha a fognak csak legkisebb pontosságá lepattna, az így megcsúszott fogba csonszók költöznek, annak gyökerére meg és az egészséges fogat megromítja.

A fogaknak eredeti szép színet visszaadja, mivel minden idegen ülepedést vegytanilag felold és eltünteti.

A mesterséges fogakat is igen hasznosan őrzi. Megtartja eredeti színökben, fényökben, megőrzi a borkó leülepedésétől és minden rossz illatot eltávolít.

Nem csak gyengíti a fájalmakat, melyeket az odvas és gyuladásban lévő fogak okoznak, hanem a száj bennső üregét is enyhíti.

Használja használ az Anatherin-Szajviz a fogus rothadás ellen és mint biztos hatályos enyhítő szer odvas fogak fájalma ellen, nemkülönbön fogfájalmaknál.

Az Anatherin-Szajviz könnyen, biztosan és minden utóférdalom féltelme nélkül elmulasztja a fogfájalmat rövid idő alatt.

Igen becses az Anatherin-Szajviz a lehellet jó illata megtartására, úgy a lélekzetvétel és kilehelletnél, és ezen igen hasznos következképek beállanak a szájnak ezen vízzel naponkénti kiöblítése által.

Nem eléggé ajánlható a fogus taplósdása ellen. Ha az Anatherin-Szajvizet négy hétig az utastás szerint használják, eltűnteti a beteg fogus halványaságát és a legzesebb rozsaszínné változtatja.

Eppen oly hatatos az ingó fogaknál; egy nyavalya, melyben oly sok görvéliesek szenvednek, nemkülönbön azoknál is előáll, kik előhaladt koruk lévén a fogusak gyengülése beál.

Biztos szer az ANATHERIN-SZAJVIZ a könnyen vérző fogus ellen. Ennek oka a fogfészkek légyságában rejlik. Ez esetben egy kemény fogkefével aképp kell alkalmazni, hogy a fogus karezolódjék, mi által új eleterő idezetik elő.

Fogtapasz, üres fogak tapasztására, ára 2 frt 10 kr.

Anatherin-fogpép, ára 1 frt 22 kr.

Növény-fogpor, ára 63 kr.

BIZOMÁNYOSOK:

Kolozsvárt: WOLFF J., Dr. HINCZ Gy. és Engel J. gyógyszerházaiban. Tordán: Wolfi gyógyszer. Szekesben: Müller gyógyszer. Zóher, Steiner. Brassóban: Fabik gyógyszer. Jekelius gyógyszer. G. Antal és C. Károlyi-Fehérvári: Sander gyógyszer. Segesvárt: Misselbacher & Deutsch, Dánián D. Besztercező: Dietrich és Fleischer. Décsen: Krémer Sámuel. Dévén: Bosniaki & Gergely. Medgyesen: Polbert gyógyszer. Nagy-Emyden: Oerth J. gyógyszer. M. Vádrhelyt: Fogarasi D. és Bucher. Szászvárosban: Leonhardt, Büchler. Szász-Régenben: Traugott és Wachner. Zilahon: Weiss gyógyszer. Sz-Somlyón: R. Tarsa Ign. Kézdi-Vádrhelyt: Nagy Jakab. Bőszörményben: Lányi J. gyógyszerész. Nagy-Bányán: Papp gyógyszer. N-Károlyban: Jellinek gyógyszer. Nyiregyháza: Bertalan gyógyszerész. Szatmár-Váralján: Gerber gyógyszer.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvárt.

Harmath Józsefnél Tordán, Wittich Józsefnél Marosvásárhelyt, Dobray Nándornál S-Udvarhelyt, Barthos Domokosnál S-Szentgyörgyön, Vokál Jánosnál Nagynyeden, Sindel Károlynál Brassóban, Wagner Józsefnél Károlyfejtárván kapható:

J. C. Schlosser. Weltgeschichte für das deutsche Volk. 16 kötet.

Kötve 20 frt.

J. Lenk v. Treuenfels. Siebenbürgens geographisch-, topographisch-,

statistisch-, hydrographisch- und orographisches Lexicon. 4 kötet.

Kötve 8 frt.

Mulder. G. J. Die Chemie der Ackerkrume 2 kötet. Kötve 3 frt.

Otto F. J. Lehrbuch der nationellen Praxis der landwirthschaftlichen Ge-

werbe für Landwirthe, Fabrikanten, Architekten und Ingenieure

4 kötet 6 frt.

!!Olcsó Bibliák!!

I. kiadás: Szent Biblia, azaz: Istennek ó és új testamentomában

foglaltatott egész szent írás. Magyarított Károli Gáspár. Sad-

rét 592 lap, egész bőrkötésben. Ára csak 80 kr.

II. kiadás: ugyanaz nagy 8-adrét 678 lap, egész bőrkötésben. Ára 1 frt 40 kr.

III. kiadás: ugyanaz félíves kiadás 552 lap, bőr-vászonba. Ára 2 ft 50 kr.

Csak újtestamentom.

Az egész újtestamentom és a Zsoltárok könyve. Zsebkadás,

vászon-kötésben. Csak 20 kr.

Ugyanaz: bőrkötésben aranyfémzéssel 50 kr.

Falusi Gazda naptára

földmívelés, kertipar, és gazdaság évi közlönye

földbirtokosok, kertészgazdák, lelkészek, iskolatanítók és gazdatiszteknek

ajánlva, gazdasszonyi teendőkkel bővítve.

Szerkeszti dr. Farkas Mihály. Ára csak 80 kr.

Abrai K. A NAGY HAZAFIAK. Regényes korrajz, a közel múlt

évtizedből. 3 köt. Ára 2 frt 80 kr.

Ugyancsak STEIN JÁNOS könyvkereskedésében

előfizethetni a

„Magyar Bazár“

szépirodalmi és divatlapra, megjelenik havonként kétszer a német Bazár

mintájára és kepeivel, szabási-mintákkal, és minden hóban

egy SZÍNES DIVATKEPPEL.

Előfizetési ára: Postai küldéssel 1/4 év 2 frt.

1/2 év 4 frt.

Dózsa Dániel. Az északi fény.

Regény három kötetben. Ára 3 frt.

Boronkai Margit. Tört. Regény

2 kötetben. Ára 2 frt.

Csatározás a daco-román török-

vések ellen. (Vonatközve Ilarianu

Papiu „Erdély függetlensége“ röpirat-

ára). Ára 40 kr.

Oláh Judith. Történeti regény.

Ára 1 frt 20 kr.

Zandirhám. Székely hőskölte-

mény, a IX-ik századból. Ára 2 ft 10.

Utazás keleten. Irta b. Orbán Ba-

lász. 6 kötet. Egy kötet ára 1 frt.

Utirajzok. Irta Zombori Gedő.

I-ső kötet: Magyarország, An-

stria, Morva és Csehország, Német-

ország, Holland, Belgaföld, Angol-

ország.

II-k kötet: Franciaország, Schweiz,

Savoya és schweitzzi határhegyek,

Olaszország, Krajna, Karantan és

Steierország. A két kötet ára 2 frt.

Szavalmányok növendék leányok

számára. Összeállítá Réthi Lajos.

Ára 80 kr.

Vas Gereben Dixi. Korrajz. Két

kötet 2 frt.

Erdélyi történelmi adatok. Szer-

keszti és kiadja gróf Mikó Imre, 4 köt.

1855—1862. n. 8-rét (XXXI 368.

IV, 400. II, 357. XIV, 373 lap) a 4

kötet ára 6 frt. 80 kr.

Csik, Gyergyó és Kászón mult-

ja, jelene. Átalan és részletes osz-

tályokban. 3 földábrával és egy má-

solati táblával. Irta Kisbacsoni Benkő

Károly. Egy kötet. Ára 1 frt.

Szerkesztettek: Vadas József és Nagy Péter, kolozsvári ev. ref. lelkészek.

az erdélyi ev. ref. anyaszentegyház rendtartása szerint.

Szerkesztettek: Vadas József és Nagy Péter, kolozsvári ev. ref. lelkészek.

Szerkesztettek: Vadas József és Nagy Péter, kolozsvári ev. ref. lelkészek.

Szerkesztettek: Vadas József és Nagy Péter, kolozsvári ev. ref. lelkészek.

Szerkesztettek: Vadas József és Nagy Péter, kolozsvári ev. ref. lelkészek.

Szerkesztettek: Vadas József és Nagy Péter, kolozsvári ev. ref. lelkészek.

Szerkesztettek: Vadas József és Nagy Péter, kolozsvári ev. ref. lelkészek.

Szerkesztettek: Vadas József és Nagy Péter, kolozsvári ev. ref. lelkészek.

Szerkesztettek: Vadas József és Nagy Péter, kolozsvári ev. ref. lelkészek.

Szerkesztettek: Vadas József és Nagy Péter, kolozsvári ev. ref. lelkészek.

Szerkesztettek: Vadas József és Nagy Péter, kolozsvári ev. ref. lelkészek.

Szerkesztettek: Vadas József és Nagy Péter, kolozsvári ev. ref. lelkészek.

Szerkesztettek: Vadas József és Nagy Péter, kolozsvári ev. ref. lelkészek.

Szerkesztettek: Vadas József és Nagy Péter, kolozsvári ev. ref. lelkészek.

Szerkesztettek: Vadas József és Nagy Péter, kolozsvári ev. ref. lelkészek.

Szerkesztettek: Vadas József és Nagy Péter, kolozsvári ev. ref. lelkészek.

Szerkesztettek: Vadas József és Nagy Péter, kolozsvári ev. ref. lelkészek.

Szerkesztettek: Vadas József és Nagy Péter, kolozsvári ev. ref. lelkészek.

Szerkesztettek: Vadas József és Nagy Péter, kolozsvári ev. ref. lelkészek.

Szerkesztettek: Vadas József és Nagy Péter, kolozsvári ev. ref. lelkészek.

Szerkesztettek: Vadas József és Nagy Péter, kolozsvári ev. ref. lelkészek.

Szerkesztettek: Vadas József és Nagy Péter, kolozsvári ev. ref. lelkészek.

Szerkesztettek: Vadas József és Nagy Péter, kolozsvári ev. ref. lelkészek.

Szerkesztettek: Vadas József és Nagy Péter, kolozsvári ev. ref. lelkészek.

Szerkesztettek: Vadas József és Nagy Péter, kolozsvári ev. ref. lelkészek.

Szerkesztettek: Vadas József és Nagy Péter, kolozsvári ev. ref. lelkészek.

Szerkesztettek: Vadas József és Nagy Péter, kolozsvári ev. ref. lelkészek.

Szerkesztettek: Vadas József és Nagy Péter, kolozsvári ev